

සී/ස ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ නියෝජිතායතනය (පෞද්ගලික) සමාගමේ (සමාගම) සහ සමාගමේ ඒකබද්ධ මූල්‍ය ප්‍රකාශන හා එහි පාරිපාලිත සමාගම්හි (සමූහය) 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. සමාගමේ වාර්ෂික වාර්තාව සමඟ ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. 2016 වර්ෂයේ සමාගමේ ගනුදෙනු පිළිබඳ වාර්තාව සමාගමේ සභාපති වෙත 2018 දෙසැම්බර් 04 දින නිකුත් කරන ලදී. 2016 වර්ෂයේ විස්තරාත්මක වාර්තාව සමාගමේ සභාපති වෙත 2019 දෙසැම්බර් 26 දින නිකුත් කරන ලදී. ගිණුම්කරණය නොකිරීම පිළිබඳ 2016 වර්ෂය සඳහා සමාගමේ ගනුදෙනු පිළිබඳ වාර්තාව 2019 ජූලි 23 දින පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කරන ලදී.

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(6) වගන්තිය ප්‍රකාරව මෙම වාර්තාව නිකුත් කරයි.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාරධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට උපකාරීවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් අවදානම් තක්සේරු කිරීම විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාලවන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීමද විගණනයට ඇතුළත් වේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 මතය ව්‍යාචනය සඳහා පදනම

- (අ) නියමාකාර ගිණුම්කරණ සටහන් තබා ගැනීමකින් තොරව, සමාගම විසින් ගැලපුම් සාප්පුවම ශේෂ පිරික්සුමට සිදු කර ඇත. තවදුරටත් සඳහන් කරන විට දේපල පිරියත හා උපකරණ, ක්ෂය සඳහා ප්‍රතිපාදන, ප්‍රදාන වත්කම් සඳහා වූ විලම්බිත ආදායම් සහ උපචිත වියදම් සඳහා ලෙජර ගිණුම් නොතිබුණි.
- (ආ) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව, 2016 දෙසැම්බර් 31 වන විට දේපල, පිරියත සහ උපකරණ සහ අස්පාඨය වත්කම්වල පිරිවැය පිළිවෙලින් රු. 2,140,197,281 ක් සහ රු. 5,528,113 ක් විය. කෙසේ වෙතත්, සමාගම ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් සහ විස්තරාත්මක උපලේඛන පවත්වා ගෙන නොතිබුණි. එබැවින් එම ශේෂයන්ගේ නිරවද්‍යතාවය තහවුරු කර ගැනීමට විගණනයට නොහැකි විය.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා දේපල පිරියත හා උපකරණ සම්බන්ධයෙන් භෞතික සත්‍යාපනයක් සිදු කර නොතිබුණි.
- (ඈ) සමාගමේ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තීන් අනුව, ක්ෂය වෙන්කිරීම සිදුකළ යුත්තේ හීන වන ශේෂ ක්‍රමයට වුවද, ක්ෂය ගණනය කිරීම සරල මාර්ග ක්‍රමය පදනම් කරගෙන සිදුකර තිබුණි.
- (ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 16 හි 63 ඡේදය අනුව භානිකරණ අලාභ හඳුනා ගත යුතුය. කෙසේ වෙතත් සමාගම විසින් දේපල පිරියත හා උපකරණ සඳහා භානිකරණ පරීක්ෂණයක් සිදු කර නොතිබුණි.
- (ඊ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 19 හි 55 ඡේදයට පටහැනිව, පාරිතෝෂිත දීමනා සඳහා බැඳීම වූ රු. 29,166,250 ක් සමාගම විසින් ගණනය කිරීමේදී සම්පූර්ණ කළ සේවා වර්ෂ ගණන සඳහා සමාලෝචිත මූල්‍ය වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මස වැටුපෙන් මාස භාගයක වැටුප පදනම් කර ගෙන තිබුණි.
- (උ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල පෙන්වුම් කරන, ගැලපීම් කරන ලද ගැලපුම් හතක් වන ලියා හරින ලද සහ නැවත ලියන ලද ශේෂයන්, දේපල පිරියත සහ උපකරණ සඳහා වන ගැලපීම්, අස්පාඨය වත්කම් සඳහා ගැලපීම්, දේපල පිරියත සහ උපකරණ සඳහා සමුච්චිත ක්ෂය, අස්පාඨය වත්කම් සඳහා සමුච්චිත ක්ෂයවීම්, ප්‍රදාන වත්කම් සඳහා විලම්බිත වගකීම, මූල්‍ය නොවන වත්කම් වලට ගැලපීම් ඇතුළුව එකතුව රු. 2,468,479,575 ක් වූ මූලික වැරදි / පෙර වර්ෂ වල ගැලපුම් වල නිරවද්‍යතාව, ගැලපුම් කරන ලද ශේෂයන්, ගැලපීම් සඳහා හේතූන් සහ ගැලපුම් සඳහා අනුමැතිය යන තොරතුරු නොමැති වීම නිසා විගණනයේදී තහවුරු කරගැනීමට නොහැකි විය.
- (ඌ) ප්‍රදාන ලැබීම් සම්බන්ධයෙන් තොරතුරු විගණනයට ලබාදී නොමැත. එබැවින් ප්‍රදාන වත්කම් සඳහා වූ විලම්බිත වගකීමේ 2016 දෙසැම්බර් 31 ශේෂය වන රු. 118,811,175 සහ රු. 68,946,186 ක අගයක් ආදායම් ප්‍රකාශයට මාරු කිරීමේ පදනමෙහි නිරවද්‍යතාවය විගණනයේදී සත්‍යාපනය කරගැනීමට නොහැකි විය.
- (එ) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සී/ස ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (පෞද්ගලික) සමාගමෙන් 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතු ප්‍රමාණය රු. 30,078,398 ක් විය. කෙසේ

වෙනත් සී/ස ශ්‍රී ලංකා පරිගණක හදිසි ප්‍රතිචාර සංසදය (පෞද්ගලික) සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම අගය රු. 31,012,295 ක් විය. එබැවින් ශේෂයන් දෙක අතර රු.933,897ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

(ඒ) මාසික සාරාංශ අනුව සමාගමේ සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වැටුප් වියදම් රු. 210,519,499 ක් විය. කෙසේ වෙතත්, විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශය අනුව එය රු. 200,922,463 ක් විය. එබැවින් එම අගයන් අතර රු.9,597,036 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 මතය ව්‍යාවචනය

මෙම වාර්තාවේ මතය ව්‍යාවචනය සඳහා පදනම ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් සහ උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මට නොහැකි විය. ඒ හේතුකොටගෙන, සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

2.2 වෙනත් තෛතික හා නියාමන අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 163(2) වගන්තිය මගින් නියම කරන පරිදි මම පහත සඳහන් කරුණු ප්‍රකාශ කරමි.

(අ) මතය සඳහා පදනම හා විෂය පථය සහ සීමාවන් ඉහතින් ප්‍රකාශ කළ පරිදි වේ.

(ආ) මා දරන්නා වූ මතය:

- විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් උචිත විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීමට මට නොහැකි වූ අතර මාගේ පරීක්ෂාවෙන් පෙනෙන පරිදි නිසි ගිණුම් වාර්තා සමාගම විසින් තබා නොමැත.
- සමාගමේ සහ සමූහයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 151 හා 153 වගන්තියේ දැක්වෙන අවශ්‍යතාවන් හා අනුකූල බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

(ඇ) 2007 අංක 07 දරන සමාගම් පනතේ 220 වගන්තිය ප්‍රකාරව යම් සමාගමක ශුද්ධ වත්කම් ඒ සමාගමේ ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයෙන් හරි අඩකට වඩා අඩු බව යම් අවස්ථාවකදී ඒ සමාගමේ අධ්‍යක්ෂවරයෙකුට පෙනී යන්නේ නම්, ඒ බව අධ්‍යක්ෂවරයාට දැනගැනීමට ලැබීමෙන් පසු වැඩිකරන දින විස්සක් ඇතුළතදී, සමාගමට සිදුවී ඇති පාඩුවල ස්වභාවය සහ ප්‍රමාණය සඳහන් කරමින් සමාගමේ කොටස් හිමියන්ගේ අතිවිශේෂ මහා සභා රැස්වීමක් කැඳවීම සහ තවදුරටත් පැවැති අලාභ වළක්වා ගැනීමට හෝ සිදු වූ පාඩු පියවා ගැනීමට අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය පියවර ගත යුතුය. කෙසේ වුවත්, සමාගමේ ශුද්ධ වත්කම් ප්‍රකාශිත ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩකටත් වඩා අඩු වුවද සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය මෙම අවශ්‍යතාවයට අනුකූල වීමට අපොහොසත් වේ.